

Ontwerp Beleidsplannen Mariene Beschermde Gebieden

Verslag van de bekendmaking en raadpleging van het publiek

Advies aan de Minister bevoegd voor de wetgeving inzake het mariene milieu

De dienst Marien Milieu van de federale overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu maakte op 15 mei 2008 het voorontwerp van beleidsplannen voor de mariene beschermde gebieden bekend. Daarna werd het publiek geraadpleegd via overlegvergaderingen en schriftelijke consultaties. De ontvangen opmerkingen werden verwerkt in het voorontwerp, en het aangepaste voorontwerp van beleidsplannen werd op 15 juli 2008, met advies, overgemaakt aan de bevoegde minister.

Bekendmaking

De bekendmaking van het voorontwerp op 15 mei 2008 verliep als volgt:

- Bekendmaking in het Belgisch Staatsblad met korte beschrijving van de beleidsplannen met informatie over de overlegvergaderingen;
- Bekendmaking via de website van de FOD (www.health.fgov.be), inclusief aankondiging van de overlegvergaderingen en het aanbieden van een antwoordformulier om reacties en opmerkingen aan de dienst Marien Milieu kenbaar te maken.

Raadpleging van het publiek

Het voorontwerp lag tussen 15 mei en 30 juni ter inzage bij de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu en bij de 10 kustgemeenten.

De gebruikers waarmee de Minister in 2005 gebruikersovereenkomsten ondertekende werden per e-mail over de overlegvergaderingen (en beleidsplannen) geïnformeerd.

Wat de raadpleging van het publiek betreft, vonden zowel overlegvergaderingen als een schriftelijke publieksconsultatie plaats.

Overlegvergaderingen

Er vonden 3 overlegvergaderingen plaats voor het publiek (29 mei Oostende, 9 juni De Panne, 11 juni Knokke-Heist) en 2 overlegvergaderingen voor een geselecteerd publiek (11 juni in Brussel voor de Kustwachtstructuur en 10 juli in Oostende voor de “gebruikers” waarmee de Minister in 2005 gebruikersovereenkomsten heeft afgesloten).

Schriftelijke publieksconsultatie

De publieksconsultatie vond plaats tussen 15 mei en 30 juni 2008. In totaal werd door 31 instellingen of personen op het voorontwerp van beleidsplannen gereageerd.

De reacties kwamen van overheidsinstellingen (11), van NGO's (10) en van privé-instellingen of burgers (10). In het totaal ging het om meer dan 500 opmerkingen.

Het voorontwerp lag ook ter inzage bij de 10 kustgemeenten en bij de dienst Marien Milieu. Via deze weg werden geen reacties ontvangen.

De opmerkingen van het publiek en de reactie van de dienst Marien Milieu

De dienst Marien Milieu heeft de meer dan 30 reacties (> 500 opmerkingen) van de belanghebbenden geëvalueerd en in de mate van het mogelijke in het ontwerp van beleidsplannen en advies aan de Minister geïntegreerd. De reacties en opmerkingen kunnen als volgt samengevat worden:

Ondersteuning voor het effectieve beheer van de mariene beschermde gebieden

Globaal genomen ondersteunt het publiek de doelstelling van de beleidsplannen om in de mariene beschermde gebieden de bedreigde soorten, hun milieu en de bedreigde habitattypen te beschermen en zo nodig in een 'gunstige staat van instandhouding' te herstellen.

Er is ook brede ondersteuning, voor wat de verdere invulling van de maatregelen betreft, om met de verschillende beleidsniveaus, sectoren en gebruikers samen te werken.

Opmerkingen over de impact van het beleid op menselijke activiteiten

- Bij een aantal sectoren (toerisme, recreatie, havens, visserij, ...) en gemeenten heerst ongerustheid over het mogelijke effect van de maatregelen op hun activiteiten en de ontwikkeling van deze activiteiten in de toekomst.
- Reactie van de dienst Marien Milieu:
 - ✓ De Natura 2000 gebieden zijn geen 'reservaten' waar geen menselijke activiteiten mogen plaatsvinden.
 - ✓ Echter, enerzijds moet in deze gebieden het beleid gericht zijn op de doelstelling, namelijk om de soorten en habitattypen waarvoor de mariene beschermde gebieden zijn ingesteld in een gunstige staat van instandhouding te houden, zonodig te herstellen. Bij het uitwerken van de maatregelen wordt rekening gehouden met de sociale, economische, culturele, recreatieve vereisten en met de regionale en de lokale bijzonderheden.
 - ✓ Anderzijds wordt van iedereen verwacht de wetgeving te respecteren, bijvoorbeeld met betrekking tot plannen en projecten in zee en hun effect op beschermde soorten en habitats. Dit heeft onder andere te maken met informatie en handhaving van het beleid.
- Bij een aantal sectoren (toerisme, recreatie, havens, visserij, ...), milieu- en natuurbeschermingsorganisaties, gemeenten en burgers heerst ongerustheid over de mogelijkheid tot inspraak in het beleid. Het is duidelijk dat het federale beleid in het verleden niet voldoende met succes heeft gecommuniceerd.
- De dienst Marien Milieu houdt hiermee rekening en stelt in het ontwerp van beleidsplannen voor om:
 - ✓ naast een wetenschappelijke adviescommissie ook een socio-economische adviescommissie in te stellen om aldus de sociaal-economische sectoren, lokale en provinciale besturen bij het voorbereiden en uitwerken van de maatregelen optimaal te betrekken;
 - ✓ de nodige aandacht en middelen aan communicatie en informatieverstrekking te besteden. Uit de overlegvergaderingen en de schriftelijke procedure blijkt o.a. dat bij velen de kennis over de kwetsbaarheid van de bedreigde soorten en habitattypen ontbreekt en dat er tevens nood is aan objectieve en adequate informatie over het beleid en de bestaande regelgeving.
- Sommige sectoren vinden dat het ze in het voorontwerp 'geviseerd' worden en/of dat hun eerdere positieve milieu-initiatieven niet in het voorontwerp opgenomen worden.
- Reactie van de dienst Marien Milieu:
 - ✓ Het zijn deze sectoren/activiteiten met een negatief effect op de doelsoorten en doelhabitats in de beschermde gebieden die prioritair onderwerp zijn van het beleid. Om deze reden wordt in het ontwerp van beleidsplannen meer rekening

gehouden met bijvoorbeeld de boomkorvisserij (dat in de gebieden plaatsvindt) dan met bijvoorbeeld de zandwinning (dat niet in de beschermde mariene gebieden plaatsvindt).

- ✓ De dienst Marien Milieu erkent dat een aantal sectoren reeds belangrijke inspanningen hebben gedaan om het mariene milieu te verbeteren (bijvoorbeeld inspanningen van de industrie voor de verbetering van de waterkwaliteit, inspanning van de visserijsector voor alternatieve visserijtechnieken, ed.).
- ✓ De dienst Marien Milieu stelt voor om meer partners dan eerder voorzien bij het uitwerken van de beleidsmaatregelen te betrekken.

Vragen voor duidelijk meetbare maatregelen

- Verscheidene belanghebbenden vragen concrete maatregelen en een duidelijk tijds kader om deze maatregelen uit te voeren.
- De dienst Marien Milieu stelt:
 - ✓ dat het ontwerp van beleidsplannen een kader is om gedurende de volgende drie jaar concrete maatregelen uit te werken. Dat de dienst Marien Milieu niet op de medewerking van de sectoren of andere beleidsinstanties kan rekenen indien “*top down*” nieuwe beperkingen in het ontwerp voorgesteld worden. Het is immers de bedoeling om in consensus met de sectoren de nodige beleidsmaatregelen uit te werken;
 - ✓ dat voor een aantal maatregelen in de mate van het mogelijke in het ontwerp van beleidsplannen duidelijke deadlines opgenomen worden. Bijvoorbeeld om reeds in 2009 een onderzoek op de zetten naar de concrete instandhoudingsdoelstellingen of om reeds in 2009 de wetenschappelijk en socio-economische adviescommissies in te stellen;
 - ✓ dat prioritair in bepaalde gebieden bepaalde maatregelen worden voorgesteld, bijvoorbeeld in de Trapegeer-Stroombank voor wat de bescherming van het zandbankecosysteem betreft.

Vragen voor duidelijk maatregelen voor alle bedreigde soorten en habitats

- Verscheidene belanghebbenden vragen om ook voor Europees bedreigde soorten en habitats die in de mariene beschermde gebieden voorkomen maar die niet als “doelsoorten of –habitats” opgenomen zijn toch beschermingsmaatregelen voor te stellen.
- De dienst Marien Milieu stelt:
 - ✓ dat op deze vraag niet wordt ingegaan omdat voor deze soorten/habitats geen juridische basis is (in de federale wetgeving);,
 - ✓ het uitvoeren van de voorgestelde maatregelen indirect reeds voor een aantal van deze bedreigde soorten/habitats bescherming zal bieden.

Opmerkingen in verband met feitelijke verduidelijkingen van het voorontwerp

- Verscheidene belanghebbenden suggereerden een aantal verduidelijkingen aan het voorontwerp.
- Reactie van de dienst Marien Milieu:
 - ✓ De vele technische en wetenschappelijke opmerkingen maakten het mogelijk om het voorontwerp te herwerken. Bijvoorbeeld: feitelijke informatie met betrekking tot populatiegegevens van doelsoorten, socio-economisch belang van de (jacht)havens, juridische verduidelijkingen, suggestie om bijkomend nieuwe partners bij de maatregelen te betrekken.

Niet relevante opmerkingen

- Verscheidene belanghebbenden melden een aantal aspecten die buiten de doelstelling van het voorgestelde ontwerp van beleidsplannen voor de mariene beschermde gebieden vallen. Deze werden niet als dusdanig opgenomen (duurzame visserij in windmolenparken,

verkleining van de oppervlakte van Speciale Beschermingszones, werking van het Fonds voor Zandwinning, ...).

Advies aan de Minister bevoegd voor de wetgeving inzake het mariene milieu

De Minister bevoegd voor de wetgeving inzake het mariene milieu wordt gevraagd om:

- ten laatste op 30 december 2008 (behoudens toepassing van de SEA procedure) het ontwerp beleidsplannen aan te nemen als zijn beleidsplannen;
- de nodige politieke, administratieve, regelgevende en/of financiële initiatieven te nemen om de maatregelen van de beleidsplannen binnen de periode van drie jaar uit te voeren
 - ✓ met als doel de soorten en habitats waarvoor de gebieden zijn ingesteld in een gunstige staat van instandhouding te houden, zonodig te herstellen;
 - ✓ hierbij rekening houdend met de sociale, economische, culturele, recreatieve vereisten en met de regionale en de lokale bijzonderheden.

Het DG Leefmilieu adviseert de Minister de Gebruikersovereenkomsten (conform het KB van 14 oktober 2005 betreffende de voorwaarden, sluiting, uitvoering, en beëindiging van gebruikersovereenkomsten en het opstellen van beleidsplannen voor de beschermde mariene gebieden in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België), die de dienst Marien Milieu in samenwerking met de gebruikers voorbereidt, tegen 15 oktober 2008 te ondertekenen.